

Абай атындағы
Қазақ ұлттық педагогикалық
университеті

ХАБАРШЫ

«Филология ғылымдары» сериясы,
№2 (64), 2018

Шығару жиілігі – жылына 4 нөмір.
2000 ж. бастап шығады

Бас редактор
п.ғ.д., профессор, академик
Б.Ө. Сманов

Бас редактордың орынбасары
ф.ғ.д., профессор
Б.Әбдіғазизұлы

Ғылыми редакторлар
ф.ғ.д., проф. **С.Ж. Әбішева**
п.ғ.д., доцент **Ж.Т. Дәулетбекова**
ф.ғ.к. **А.Д. Ибраева**

Редакция алқасы:
ф.ғ.д., проф.

У.М. Бахтиреева (Ресей),
PhD докторы, проф.

И.З. Белобровцева (Эстония),
ф.ғ.д., проф.

Ердоған Алтынқайнак (Түркия),
ф.ғ.д., проф.

А.К. Киклевич (Польша),
ф.ғ.д., проф.

Нефагина Г.Л. (Польша),
магистр, проф.

Нонако Сусуму (Жапония),
п.ғ.д., проф.

Н.И. Ишекеев (Қырғызстан),
ф.ғ.д., проф.

Жан Динжиң (Қытай),
п.ғ.д., проф.

Чан Дин Лам (Вьетнам),
ф.ғ.к. **Ж.А. Қоқанова**
(жауапты хатшы)

© Абай атындағы
Қазақ ұлттық педагогикалық
университеті, 2018

Қазақстан Республикасының мәдениет
және ақпарат министрлігінде 2009
жылы мамырдың 8-де тіркелген
№10109-Ж

Басуға 16.11.2018 қол қойылды.
Пішімі 60x84 1/8. Көлемі 22,5 е.б.т.
Таралымы 300 дана. Тапсырыс 429.

050010, Алматы қаласы,
Достық даңғылы, 13.
Абай атындағы ҚазҰПУ

Абай атындағы Қазақ ұлттық
педагогикалық университетінің
«Ұлағат» баспасы

М А З М Ұ Н Ы
С О Д Е Р Ж А Н И Е
C O N T E N T

ТІЛ БІЛІМІ
ЛИНГВИСТИКА
LINGUISTICS

Акбаров А. Значение перехода к латинскому алфавиту для Узбекистана: проблемы с алфавитом и орфографией..... 7
Akbarov A. The significance of the transition to the Latin alphabet for Uzbekistan: problems with the alphabet and orthography

Абитова Ж.С. Қазақ тіл біліміндегі лингвокогнитология саласының зерттелуі..... 12
Abitjva Zh.S. Linguocognitis research in kazakh linguistics

Алдаш А. Жаңа сөздердің игерілімі: когнитивті сана VS. тілдік сана..... 17
Aldash A. Learning new words: cognitive consciousness VS. language consciousness

Алдашева К.С., Мынбаева А.П. Қазақстандағы тіл саясаты және қазақ тілінің өміршеңдігі..... 22
Aldasheva K.S., Mynbayeva A.P. Language policy in Kazakhstan and the vitality of the kazakh language

Бердалиева Р.Ш. Специфика невербальной модели общения казахского народа..... 28
Berdalyeva R.Sh. Features of non-verbal communication models of the Kazakh people

Бияздықова Ә.Ә., Толебаева Ж.Д. «Бақыт» концептісінің түркілік дүниетанымдағы көрінісі..... 34
Biazdykova A.A., Tolebaeva Zh.D. View of the concept of "happiness" in turkic worldview

Джансеитова С.С., Сулеева Г.С., Расулбек К.Е. Безэквивалентная лексика как лингвокультурологический феномен..... 42
Dzhanseitova S.S., Suleeva G.S., Rasulbek K.E. Non-equivalent lexicon as a linguistic-cultural phenomenon

Zhakupova L.S., Nagiyatova L.B. Lingvocultural aspects of latin borrowings in English..... 50
Жакупова Л.С., Нагиятова Л.Б. Ағылшын тіліндегі Латын кірме сөздерінің лингвомәдени аспектері

Жиренов С.А. Орнитологиялық атаулардың лингвистикалық аспектіде зерттелуі..... 55
Zhirenov S.A. Investigation of ornitological names in linguistic aspect

Жұмабектен А.С., Абикенова Ж. Адам танымындағы кабылдау – наным-сенімнің бастау көзі..... 61

Казахский национальный педагогический университет имени Абая

ВЕСТНИК

Серия «Филологические науки», №2 (64), 2018

Выходит с 2000 года.
Периодичность – 4 номера в год

Главный редактор

д.п.н., профессор, академик
Б.У. Сманов

Зам. гл. редактора

д.ф.н., профессор
Б.Абдигазиулы

Научные редакторы

д.ф.н., проф. С.Д. Абишева
д.п.н., доцент Ж.Т. Даулетбекова
к.ф.н., А.Д. Ибраева

Редакционная коллегия:

д.ф.н., проф.

У.М. Бахтикиреева (Россия),
доктор Ph(D), проф.

И.З. Белобровцева (Эстония),
д.ф.н., проф.

Ердоган Алтынкайнак (Туркия),
д.ф.н., проф.

А.К. Киклевич (Польша),
д.ф.н., проф.

Г.Л. Нефагина (Польша),
магистр, проф.

Нонако Сусуму (Жапония),
д.п.н., проф.

Н.И. Ишкеев (Кыргызстан),
д.ф.н., проф. Жан Динжин (Китай),
д.п.н., проф. Чан Дин Лам (Вьетнам),
к.ф.н. Ж.А. Коканова
(ответ. секретарь)

© Казахский национальный педагогический университет имени Абая, 2018

Зарегистрировано
в Министерстве культуры и информации
Республики Казахстан 8 мая 2009 г.
№10109-Ж

Подписано в печать 16.11.2017.
Формат 60x84 1/8.
Объем 22,5 уч.-изд.л. Тираж 300 экз.
Заказ 429.

050010, г. Алматы,
пр. Достык, 13. КазНПУ им. Абая

Издательство «Ұлағат»
Казахского национального педагогического университета имени Абая

Zhumabekten A.S., Abykenova Zh. Perception of human knowledge – a belief source

Иманкулова Ж.С. Фразеологизмдер прагматикасының ерекшеліктері..... 66

Imankulova Zh.S. Peculiarity of pragmatics of phraseologisms

Құлманов С.Қ., Қоканова Ж.А. Латын графикасына транслитерациялауда басшылыққа алынатын құжаттар..... 72

Kulmanov S.K., Kokanova Zh.A. Guided documents on the transliteration to latin script

Сайбекова Н.У., Салқынбай А.Б. А.Байтұрсынұлы әліпбиіндегі дыбыс ерекшелігі..... 79

Saibekova N.U., Salkinbai A.B. The sound peculiarity in A.Baitursynuly`s alphabet

Сүйеркүл Б.М., Умирова З.А. Қазақ әліпбиін латын жазуына көшіру жайында (өзбек тілінің тәжірибесі негізінде салыстырмалы талдау)..... 83

Suiyerkul B.M., Umirova Z.A. On the issue of the transition of the Kazakh alphabet to Latin script (comparative analysis based on experience of the Uzbek language)

Сулеева Г.С., Джансентова С.С., Машимбаева А.Ж. Мәдениет және өнер терминологиясына халықаралық терминдерді қабылдау мен оларды жазу мәселелері..... 91

Suleeva G.S., Dzhansaitova S.S., Mashimbayeva A.Z. Issues of adopting and writing of international terms in the terminology of culture and art

Тымболова А.О., Қалиева Н.Ш. Тарихи және қазіргі түркі жазба тілдеріндегі ата/ана ұғымын білдіретін сөздердің фонетикалық және лексика-семантикалық ерекшеліктері..... 96

Tymbolova A.O., Kaliyeva N.Sh. Phonetic and lexical-semantic features of words representing the concept of "father" and "mother", in historical and modern written turkic languages

Ханбутаева Л.М. Речевые высказывания как коммуникативная синтаксическая единица..... 103

Khanbutayeva L.M. An utterance as a communicative syntactic unit

ӘДЕБИЕТТАНУ ЛИТЕРАТУРОВЕДЕНИЕ LITERATURE

Алекберли А.Ю. Эпос как этноглобализирующий жанр национальной памяти (на основе Западно Азербайджанского фольклора)..... 110

Alakbarli A.Y. The epos as an ethno-globalizing genre of the national memory (based on the Western Azerbaijani folklore)

Атаев Ф.К. Вопросы влияния гейчинской ашугской среды на общезербайджанское ашугское искусство..... 116

**Kazakh National Pedagogical
National University
named after Abai**

BULLETIN

«Bulletin KazNPU named after Abai»
**Series «Philological sciences»
№2(64), 2018**

Editor in chief

doctor of pedagog. sc., prof., academician
B.U. Smanov

Deputy Chief Editor

doctor of philology, professor
B.Abdigaziuly

Scientific editors

doctor of philology, professor
S.D. Abisheva
*doctor of pedagogical sciences,
assistant professor* **Zh.T. Dauletbekova**
candidate of Philology **A.D. Ibrayeva**

The editorial board members:

doctor of Philology, professor
U.M. Bakhtikireeva (Russia),
PhD, professor
I.Z. Belobrovceva (Estonia),
doctor of Philology, professor
Erdogan Altynkainak (Turkey),
doctor of Philology, professor
A.K. Kiklevich (Poland),
doctor of Philology, professor
G.L. Nefagina (Poland),
master, professor
Nonako Susumu (Japan),
doctor of pedagogical sciences, professor
N.I. Ishekeyev (Kyrgyzstan),
doctor of Philology, professor
Zhan Dingzhing (China),
doctor of pedagogical sciences, professor
Chan Din Lam (Vietnam),
candidate of Philology **Zh.A. Kokanova**
(Executive secretary)

©Kazakh National Pedagogical
University named after Abai, 2017

Registered in the Ministry of Culture and
Information of the Republic of
Kazakhstan
8 May 2009 №10109-Zh/Ж

Signed in print 16.11.2017
Format 60x84 1/8. Volume 22,5 teaching
and publishing lists
Number of copies 300, Order 429.

050010, Almaty, Dostyk avenue 13,
KazNPU named after Abai

Publishing House “Ulagat” of the
Kazakh National Pedagogical University
named after Abai

Atayev F.K. Issues of the influence of the goycha ashugh environment on the generalized azerbaijani ashugh creativity

Керімбекова Б.Д., Қуанышбаева Ә.Н. XX ғасыр басындағы қазақ-қырғыз поэзиясында «уақыт/заман» ұғымдарының бейнеленуі..... 120

Kerimbekova B. Kuanyshbayeva A. The reflection of the concepts of "Time / Hope" in the Kazakh and Kyrgyz poetry of the XX century

Қабылов Ә.Д. М.Мағауиннің алғашқы әңгімелеріндегі ирониялық астарлар..... 127

Kabylov A.D. Ironic discourse in early stories of M.Magauin

Мүтиев З.Ж., Ақболатов А.А. Шәңгерей Бөкеев акындығы: тақырып аясы, идеялық бағыты..... 132

Mutiyev Z.Zh., Akbulatov A.A. Poetry of shangyerei Bokeev: theme, ideological orientation

Сарсекеева Н.К., Касымова Р.Т., Аманбаева Ю.К. Герменевтический контекст и его возможности в интерпретации художественного текста..... 138

Sarsekeeva N.K., Kassymova R.T., Amanbayeva Yu.K. Hermeneutic context and its possibilities in the interpretation of the artistic text

Сыздықов С.К. Ақселеу Сейдімбектің «Ақиық» хикаятындағы ұлттық характер..... 141

Sizdikov S.K. The national character of the story is named «Akiyk» by Akseleu Seidimbekov

**ПЕДАГОГИКА МЕН ӘДІСТЕМЕ МӘСЕЛЕЛЕРІ
ПРОБЛЕМЫ ПЕДАГОГИКИ И МЕТОДИКИ
PEDAGOGY AND METHODOLOGY PROBLEMS**

Kaldykozova S., Riskeldieva Zh. Culture of the professional speech of the future engineer..... 146

Қалдықөзова С., Рыскелдиева Ж. Болашақ инженердің кәсіби тілде сөйлеу мәдениеті

**АУДАРМАТАНУ
ПЕРЕВОДОВЕДЕНИЕ
TRANSLATION**

Khudaverdiyeva T. Some aspects of the translation and exploration of the english folklore in Azerbaijan 151

Худавердиева Т. Әзірбайжандағы ағылшын фольклорын аудару мен зерттеудің кейбір аспектілері

**ЖУРНАЛИСТИКА
JOURNALIST**

Атанаева М.К., Оспанова У.А., Нурумов К.С., Булдыбаев Т.К., Акоева И.Г. Определение индикаторов оценки достоверности публикаций в сми для разработки методики определения степени вероятной достоверности отдельной публикации..... 158

Атанаева М.К., Оспанова У.А., Нурумов К.С., Булдыбаев Т.К., Акоева И.Г. Identification of indicators of assessing the reliability of publication in mass media for development of the method of determining the degree of probable reliability of a certain publication

Атанаева М.К., Булдыбаев Т.К., Оспанова У.А., Акоева И.Г., Нурумов К.С. Использование лингвистических подходов в определении классов и информативных признаков в текстах..... 165
Атанаева М.К., Булдыбаев Т.К., Оспанова У.А., Акоева И.Г., Нурумов К.С. Applying the linguistic approaches to identification of classes and informative features in the texts

Мамедова Р.А. Вопросы просвещения в газете «Ачыг сөз» («Свободное слово»)..... 170
Mammadova R.A. The cultural issues in the “*Açıq söz*” (“achıg soz - open word”) newspaper

БІЗДІҢ АВТОРЛАР..... 176

НАШИ АВТОРЫ..... 178

OUR AUTHORS..... 180

Білім және ғылым саласындағы бақылау Комитеті Алқасының (2003 жылғы 26 маусым №433-3 ж бұйрығы) шешімі негізінде Абай атындағы ҚазҰПУ-нің Хабаршы журналының «Психология» сериясын психология ғылымдары бойынша диссертациялардың негізгі ғылыми нәтижелерін жариялайтын басылымдар тізбесіне енгізілгені туралы хабарлайды.

На основании решения Комитета по контролю в сфере образования и науки (приказ №433-3 ж от 26 июня 2003 г.) Вестник КазНПУ им. Абая, серия «Психология» внесен в перечень изданий для публикаций основных научных результатов диссертаций по психологическим наукам.

On the basis of decision of Committee for control in sphere of education and science (order №433-3 ж from June 26.2003) Bulletin of Abai Kazakh national pedagogical university, series «Psychology» is included into the list of issues to publish the basic scientific results of dissertation of psychological sciences.